

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ПО
ГЕОФИЗИКА, ГЕОДЕЗИЯ И ГЕОГРАФИЯ
№ 108 / 31.01.2022 г.
СОФИЯ

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНО ЖУРИ

НИГГГ при БАН

ПРОФ. Д-Р БОЯН КУЛОВ

РЕЦЕНЗИЯ

от

доц. д-р Поли Николова Рукова

Национален Институт по Геофизика, Геодезия и География
Българска Академия на Науките

Член на научно жури, съгласно заповед № 01-265 от 12.11.2021 на Директора на Националният институт по геофизика, геодезия и география при БАН за конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по професионално направление 4.4. Науки за Земята, научна специалност „Икономическа и социална география“ за нуждите на департамент География при НИГГГ – БАН, обявен в ДВ бр. 86/15.10.2021 г., и рецензент, съгласно решението на заседание на научното жури №1/17.12.2021.

Единственият участник в конкурса, подал документи, е д-р АЛЕКСАНДРА ЛЮБЕНОВА РАВНАЧКА, гл. ас. в секция „Икономическа и социална география“, департамент География при НИГГГ – БАН. Представените документи и материали за участие в конкурса отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложение на ЗРАСРБ, Правилника на Българска академия на науките за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ в Националния институт по геофизика, геодезия и география при БАН.

1. БИОГРАФИЧНИ ДАННИ ЗА КАНДИДАТА

Главен асистент д-р АЛЕКСАНДРА ЛЮБЕНОВА РАВНАЧКА е родена на 16.12.1977 г. в Благоевград. През 2001 г. завършва висше образование в

Геолого-географския факултет на Софийския университет „Климент Охридски“ с магистърска степен по специалност География и със специализации по икономическа география, странознание и обучение по география. Придобива и квалификация за учител по география.

От 2003 г. д-р РАВНАЧКА започва работа като научен сътрудник (асистент) в секция „Икономическа и социална география“ на Географския институт при БАН. От 2010 г. секцията е част от Департамент География на НИГГГ при БАН. След успешно защитена докторска дисертация на тема „Търсене и предлагане на работна сила в Благоевградска област (2001-2011)“ придобива ОНС „Доктор“ през 2017 г. и по-късно заема длъжността главен асистент.

Гл. ас. д-р АЛЕКСАНДРА РАВНАЧКА владее в различна степен писмено и говоримо английски и френски език. Тя притежава отлични организационни, комуникативни и технически умения, умения за работа в екип, както и компетенции в приложението на различни програмни продукти в нейната научноизследователска дейност. Активно участва в изпълнението на над 20 научноизследователски и научно-приложни проекта, финансирани по национални програми, по програми на Европейския съюз и други. Резултат от тази дейност са нейните многобройни публикации – самостоятелни и в съавторство.

С д-р РАВНАЧКА работим съвместно от постъпването ѝ на работа в секцията. Оценявам високо нейния професионализъм, работоспособност, всеотдайност и етичност.

2. КРИТЕРИИ ЗА УЧАСТИЕ В КОНКУРСА

2.1. Количествена оценка на наукометричните изисквания в съответствие с Правилника за прилагане на ЗРАСРБ в НИГГГ – БАН

Кандидатът в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“, гл. ас. д-р АЛЕКСАНДРА РАВНАЧКА е представила необходимите материали и документи в съответствие със законовите и нормативни изисквания по чл. 2, т. 4.3. от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за

заемане на академични длъжности в БАН и Приложение № 1 ПН 4.4 „Науки за Земята“ и в съответствие с чл.2 б, ал. 5 от ЗРАСРБ, и чл. 54 от Правилника за приложение на ЗРАСРБ в НИГГГ при БАН.

Тя притежава ОНС „доктор“ от 2017 г. и справката за заемана академична длъжност доказва, че е работила като асистент 14 години и като главен асистент 4 години в НИГГГ при БАН.

Представената от гл. ас. д-р АЛЕКСАНДРА РАВНАЧКА справка за изпълнение на минималните наукометрични изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“ в НИГГГ при БАН показва по-висок общ сбор точки от необходимия. В група А.1 (ОДС „Доктор“) и група В.3 (монография) броят на точките отговаря на нормативния брой. В група Г (показатели 7, 8 и 9) са посочени 21 публикации (статии, глави от монографии, доклади) с общо 241,84 точки, или с 21,84 повече от необходимия брой. В група Д са описани 26 цитирания, като сборът за цялата група е 71, или с 11 точки повече от необходимите. Участията в проекти (показатели 15 и 16) в група Е са с общо 40 точки, или с 10 повече от изискваните.

Кандидатът, гл. ас. д-р РАВНАЧКА участва в настоящия конкурс за академичната длъжност „доцент“ с общ сбор точки 502,84 точки при задължителен минимален брой 460 (Табл. 1).

Таблица 1

Група	Показатели	Необходим брой точки за доцент	Точки, изпълнени от кандидата
А	Показател 1	50	50
В	Показател 3	100	100
Г	Сума от показателите 7, 8 и 9	220	241,84
Д	Сума от показателите 10, 11, 12	60	71
Е	Сума от показателите 15 и 16	30	40
Общ брой	Сума А+В+Д+Е	460	502,84

2.2. Оценка на научноизследователската дейност и научните приноси

Кандидатът, гл. ас. д-р АЛЕКСАНДРА РАВНАЧКА, е представила, авторска монография „Демографската ситуация и пазарът на труда в Благоевградска и Кюстендилска област“ е издадена от Национално издателство за образование и култура „Аз-буки“ в обем 216 страници (група В т.3.). Монографията се състои от въведение, пет глави, заключение, библиография със 99 заглавия на български и английски език, 33 таблици и 42 фигури (карти и графики). Монографията е отпечатана след две научни рецензии. Тя не повтаря дисертационния труд на кандидата. Научният труд е оригинален и е резултат от самостоятелна научноизследователска дейност на кандидата.

В монографията са изяснени и анализирани особеностите в демографските процеси в Благоевградска и Кюстендилска област и е оценено влиянието им върху пазара на труда. Анализът на взаимовръзката и взаимната зависимост между двата изследователски аспекта и социално-икономическият им ефект за регионалното развитие обхващат административно териториалните единици от ниво NUTS 3 (област), а и тези на ниво LAU1 (община). Сравнителният анализ и типологията на вътрешнообластните особености на изследваните области и общините в тях са важна част от научното изследване.

В група Г са представени общо 21 публикации, като две от тях са в т. 7 – научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, 17 са в т. 8 научни публикации в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове и две са глави от колективни монографии (т.9).

Цитиранията, изброени в група Д са общо 26 броя, като като пет от тях са по показател 10 „Цитирания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация“, 4 са в монографии и колективни томове с научно рецензиране и 17– в нереферирани списания с научно рецензиране.

В група Е кандидатът е посочил участие в три научноизследователски проекта – един международен (Е.15) и два национални (Е.16).

Научните приноси на публикациите на гл. ас. д-р АЛЕКСАНДРА РАВНАЧКА могат да бъдат групирани в три научноизследователски направления на икономическата и социална география – иконом-географски и демографски изследвания, регионални изследвания на пазара на труда и приложение на концепцията и методика за оценка на екосистемните услуги.

ИКОНОМ-ГЕОГРАФСКИ И ДЕМОГРАФСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

- Определени са параметрите на демографското и социално-икономическото развитие на селските райони и общините в планинските територии на страната. Направена е оценка на обхвата и на интензивността на процеса на продължаващото обезлюдяване на селските райони, като са открити най-уязвимите от тях и са определени тези, в които процесът е с най-нисък интензитет. Предложена е класификация на общините в планинските територии на България по основни демографски показатели (В.3, Г8.7, Г8.12, Г9.1).

- Изяснени и анализирани са регионалните особености, ограниченията и предизвикателствата за демографското и социално-икономическото развитие на две административно-териториални единици от ниво NUTS 3 (Благоевградска и Кюстендилска област) и на съставлящите ги общини. Извършен е комплексен сравнителен анализ, който може да бъде приложен в разработването на политики за регионално развитие (В.3).

- Идентифицирани са специфичните характеристики на училищната сегрегация и трудовата интеграция на ромите в Харман махала в гр. Пловдив. Адаптирана и тествана е методиката за измерване на геопространствената сегрегация по концептуалната схема на Massey и Denton в същия квартал (Г9.2, Г8.11, Г8.10).

РЕГИОНАЛНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ НА ПАЗАРА НА ТРУДА

- Направен е сравнителен анализ на регионалните пазари на труда в Южен Централен и Югозападен район за планиране. Изяснено е влиянието на разширяването на ЕС върху функционирането на пазара на труда в двата района (Г8.16).

- Разработена е типология на административно-териториалните единици от ниво LAU 1 в Благоевградска и Кюстендилска област, според демографската ситуация и състоянието на пазара на труда. Оценени са регионалните и локалните изменения в икономическата активност на населението, изяснени са особеностите в заетостта и безработицата в изследваните области и съставлящите ги общини за периода 2011-2020 г. На базата на анализ на програмите и мерките за развитието на пазарите на труда в двете области е доказана необходимостта от прилагането на регионални политики за развитие, съобразени с конкретните условия на съответните административно-териториални единици (В.3).

- Анализирани са регионалните особености в състоянието и развитието на пазара на труда в Благоевградска област през различните периоди на социално-икономическата трансформация на страната (В.3, Г8.3, Г8.9, Г8.14, Г8.17).

ПРИЛОЖЕНИЕ НА КОНЦЕПЦИЯТА ЗА ЕКОСИСТЕМНИТЕ УСЛУГИ

- Тестван е модел за оценка на екосистемните услуги чрез ГИС базирано картографиране в конкретна планинска българска община. Моделът е приложен за първи път на ниво LAU 1 в страната (Г7.1).

Структурата, анализът на резултатите, основан на информация от достоверни източници и прилагането на съвременни научноизследователски подходи и методи, изводите и приносите на монографията и на останалите публикации определят високото ниво на професионализъм в научноизследователската дейност на кандидата, гл. ас. д-р АЛЕКСАНДРА РАВНАЧКА.

Всички публикации са оригинални, не са открити опити за плагиатство и по време на конкурса не са постъпили сигнали.

Преобладаващият брой публикации в съавторство са резултат от участието на кандидата в научни колективи по научноизследователски проекти, в които съвместната публикационна дейност е утвърдена международна практика. Те са позитивен пример за умения на кандидата за работа в екип.

Представените публикации са резултат от задълбочени научни изследвания на кандидата в областта на икономическата и социална география.

3. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ

Нямам критични бележки към представените публикации и материали. Те отразяват напълно научните интереси и професионалните качества и опит на кандидата.

Препоръчвам на д-р АЛЕКСАНДРА РАВНАЧКА в бъдещата си научна работа да продължи и разшири участието си в повече международни научни партньорства и инициативи.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Всички нормативни изисквания по настоящия конкурс са спазени.

Многократно съм работила съвместно с гл. ас. д-р АЛЕКСАНДРА РАВНАЧКА в научни проекти и публикации. Тя се отличава със своя професионален стил, акуратен и етичен. През годините тя развива непрекъснато своите научни интереси и компетенции в икономическата и социална география. Представянето на д-р АЛЕКСАНДРА РАВНАЧКА в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ е резултат от нейната успешна научноизследователска дейност.

Въз основа на гореизложеното в рецензията подкрепям избора на гл. ас. д-р АЛЕКСАНДРА РАВНАЧКА за заемане на академичната длъжност „доцент“ по ПН 4.4 „Науки за земята“, специалност „Икономическа и социална география“ за нуждите на секция „Икономическа и социална география“ в Департамент География на НИГГГ при БАН. Гласувам ЗА и предлагам на уважаемите членове на научното жури да подкрепят гл. ас. д-р АЛЕКСАНДРА РАВНАЧКА в предложението до Научния съвет на НИГГГ при БАН.

13.01.2022

София

Рецензент:

(доц.д-р Поли Рукова)